

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Dr. Costa in slovensko gledališče.

Mi smo o sejah in sklepih kranjskega deželnega zbora obširno poročali. A o posameznih stvareh tudi svojo misel povedati, nij nam prostor pripuščal. Naj torej dones eno takih zanimivih posameznosti iztaknemo in osvetimo.

Med vsemi slovenskimi društvi, ki delajo z malimi pripomočki in imajo velike naravne težave našega pričetnega narodnega stanja premagovati, priznava se slovenskemu dramatičnemu društvu, da je na svojem polji veliko uže storilo za razvitek in utrjenje slovenstva, za častno povzdignjenje in priznavanje lepote našega jezika, posebno tu v sredi, v Ljubljani. Zato tudi vsak pošten rodoljub to društvo rad podpira, — le nemški Slovenec, dr. Costa, temu narodnemu zavodu polena na pot meče, kjer more.

Dozdaj sme slovensko dramatično društvo v deželnem gledališču, kateremu je gospodar deželni odbor, kjer Costa véliko besedo vodi, samo štirikrat na mesec igrati, sicer igrajo Nemci. Lani je društvo prosilo, naj deželni odbor, kjer je narodna večina, dovoli, da so slovenske predstave šest večerov v mesecu. A odbornik Costa je rekel: ne! in ker sta mu Dežman in Kaltenegger tu rada pritrdila, kjer je šlo nemškemu gledališču na korist, — bila je slovenskemu dramatičnemu društvu prošnja brez vse motivacije odbita.

Še lepše skoraj je pokazal dr. Costa letos v deželnem zboru svojo ljubezen do nemškega in nenagnenost do slovenskega gledališča. Stvar je bila sledeča: Kranjski deželni odbor prepusti 13 lož najemu nemškega gledališča, kot podporo. Ta je letos dobil najemuine za te deželne lože 2517 gl.

od nemških strank, katere pa (izvemši dve) nijso nikdar navzočne, da celo teh najetih lož za slovenske predstave niti nečejo v porabo dati, včasih iz samega sovraštva in škodoželjnosti do slovenščine. Da ne bi te deželne lože pri slovenskih predstavah prazne bile, nego slovenskemu dramatičnemu društvu še kakih 300 gld. (baš kolikor je lani deficit imelo) nesle, nasvetoval je odsek za pregledovanje poročila deželnega odbora o njegovem delovanju, naj deželni zbor deželnemu odboru naroči prepustiti teh 13 lož ob slovenskih predstavah slovenskemu dramatičnemu društvu. Vsak človek bi sodil, da ga nij narodnjaka, ki ne bi glasoval za nasvet onega odseka, kajti ta nasvet ne dela nobene škode Nemcem, stvar deželo niti krajcarja več ne stane, koristi enemu narodnemu zavodu in ustreže dotičnemu ljubljanskemu narodnemu občinstvu.

A s pogumno zavijačo je znal Costa ta predlog ubiti, t. j. iz deželnega zbora v svoje odborsko področje izriniti. Z njim so glasovali, to se razume, vsi nemškutarji, ker jim gre vse v prilogo, kar razvoj slovenščine zavira. Poleg nemškutarjev so proti slovenskemu gledališču vstali tudi Costovi zborniki, ki navadno ne vedó niti o čem se sklepa. Le-ti nijso baš iz hudobije, ali iz protivnosti slovenščine tako glasovali, nego iz ljube gole nevednosti, kar je po zboru in po sklepu eden tudi v društvu povedal, rekoč: „Škoda je, da sem tako glasoval, ali kaj hočete, nijsmo bili informirani.“ Tem dobrim patronom se niti sanjalo nij, da glasujejo za nemško gledališče in nemškega gledališnega podvzetnika.

Zakaj g. dr. Costa tako proti slovenščini postopa, o tem nam pač ne bi trebalo

govoriti, saj smo uže večkrat razložili, kaj o njem mislimo. Ta faktum je le — mnogim — zopet nov dokaz, da bi slovenstvu bilo gorje, če bi tak človek bil načelnik vsega našega gibanja, kakor je hotel biti, ko je delavne in poštene ude naše stranke začel izpodkopavati.

Kar se pa vprašanja sploh tiče, naglašamo mi sledeče: Mi Slovenci nemamo niti od vlade niti od narodnih protivnikov morda še več let nič koncesij, nič humanitarne pravičnosti v narodnem oziru pričakovati. Zato nam dvojno rano vseka vsak, kdor izmed naših vrst tujcem pomaga proti slovenščini. To so velike stvari v malem, ker so principijelne stvari. Kaj tacega more le ona svojat zagovarjati, katera zove slovensko politiko „piškavo narodnost“ (glej zadnji farovski list) in ima na svojem praporu samo še rimljanje, hinavčevanje in brezdomovinstvo.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 23. januarja.

V državni zbor so prišli tudi moravski Čehi in so obljubo storili. Dr. Pražak je v njihovem imenu izjavil, da so za to vstopili, da bi kako porazumljenje dosegli in do ustave prišli, ki je stalna, ker iz prava izvira. Ako bode upanje porazumljenja izginilo, potem naj vstop njegovih somišljenikov ne dela nobenega prejudica, tem menje, ker nijsmo pravne podloge obstoja te zbornice nikdar priznali. — Dr. Kopp nasvetuje, naj se sestavi poseben odbor, ki bode posvetoval se o konfesijonelnih predlogih in postavah. — Zastran potnina poslancev se je sprejel predlog, naj se plača poslancem pot od njihovega volilnega okraja do Dunaja, ne pa od stanovišča poslančevega, kakor je to Smolka zahteval. —

Listek.

Drugi mož.

(Konec.)*

Pošast se je izprva vendar le redkoma prikazovala; kmalu pak je svoje pohode podvojila, potrojila, ter se slednjič tako ugnjezdila, da se je videlo, da ne bode hiše zapustila nikdar. Vedno je bila pričujoča, pri vseh razgovorih je imela odločilno besedo; vsak prepir morala je ona poravnati; postala je samostojen sodnik pri vsacem razporu; naslednik jej je bil pod jarmom; napravila ga je voljnega in pokornega popolno; ruirala ga je . . . čem dalje, tem huje; v prijateljstvo obeh zakonskih dovela je kmalu tretjo osebo — stotnika huzarjev, njenega „stričnika“.

*) Glej štev. 14.

„Nadejam se“, deje gospa de Mersaint, „da bodeš mojega stričnika Eduarda sprejel s taisto naklonenostjo, katere je od gospod Dolinija sem privajen; svoj dopust je prebil vselej pri nas.“ —

Tiranstvo pošasti je postalo neprenesljivo, Ljuboslav nij imel nijedne tolažbe, le redko kedaj je videl svojega prijatelja Miroslava.

„Ah“, rekel je njemu, „ti si žalibože zadel pravo! Gospod Dolinji me neprestano preganja. Njegova nagrobnica je strog program, in slednjič se boдем vendar le moral premagati dati vsled hudega tekmovanja!“

„Ti bi ne bil prvi“, odgovori mu Miroslav. Poznal sem precejšnje številice revčkov, ki so, zaslepljeni kakor ti, ne da bi bili barali preteklosti za svet, vdovo vzeli za ženo, marsikateri je uže poginil, a vsak je preklel kruto osodo. Slišal sem večkrat, kako so je obžalovali, in se hudovali, da se

nijso uže tudi pri nas uvele koristne malbarske institucije.“ —

Če je kedaj Ljuboslav skušal se ustavljati, obrnila se je takoj gospa de Mersaint proti portretu ranjcega hudo zdihovaje: „O Aristid moj! Ti bi ne bil nikdar tako žalil svoje Amalije! Ti si bil dober, ti!“

„Ti si me ljubil, ti! Ti si me napravil srečno, ti!“ —

Kje sredstvo, biti neobčutljivemu proti takim vzdihljajem? —

Neciga večera pa se snide Ljuboslav na balu z necim priletnim gospodom, ki je njegovo gospo med prvim zakonom poznal. Ta mu pravi: „Bog je vendar pravičen; bil je gospe Dolinji dolžen družega moža, moža, kakor ste vi; to je odškodovanje, kakoršnega si je zaslužila.“

„A, vi se motite“, odgovori mu Ljuboslav, pokojni gospod Dolinji je bil uzor zakonskega soproga. Čitajte njegovo nagrob-

Granitsch poroča o volitvi bárona Pino, deželni načelnik v Bukovini, in v imenu dotičnega verifikacijskega odbora nasvetuje, naj se Pino kot poslanec potrdi. Bivši minister in federalistični poslanec iz Bukovine, Petrino posveti, kaka je bila volilna akcija v Bukovini, kak terorizem od strani vladnih organov je bil, ter da je temu terorizmu in vladni volilni agitaciji na čelu stal sam Pino. Govorniku ugovarja Tomašček in minister Lasser sam, ki med drugim trdi, da vladi nij treba pri volitvah nad strankami stati, ter da mora deželni načelnik pokazati, ali je meso ali riba. — Koncem se volitev Pino-va potrdi, ker nemški ustavoverci imajo večino.

Ustavoverna levica državnega zbora je v klubu sklenila, **Hohenwartov** predlog, o izjavi čeških poslancev, zakaj jih nij v državni zbor, na „zmeren“ način zavreči in to bode Herbst zagovarjal. — S tem Nemci zopet le svojo nesposobnost dokazujejo.

Stvarnik in glava **pravnarske** stranke, Weiss pl. Starkenfels je v Lincu v patrijotični kazini bral pismo pruskega poslanca Mallinckrodt, v katerem pravi, da je klerikalna stranka na Pruskem bolj organizirana, kakor v Avstriji. Weiss pozivlje tedaj vse katoličane gornje Avstrije, naj se zedinijo v „fertige Partei“.

Vnanje države.

Srbski knez Milan se koncem marca v Carigradu pričakuje. Cesarska ladija bo kneza v Varni čakala; ravno tako se mu bo cesarska palača v porabljenju prepustila. Razpor se Srbijo bo kmalu poravnal.

Ruski proračun za leto 1874 znaša: dohodki 540 milijonov, stroški 537 milijonov rubljev.

Ves politični svet na **Francoskem** se giblje še zaradi članka „Nord. Allg. Ztg.“ in suspendiranja „Universa“. Toda Mac-Mahonova vlada ne bo tako lahko zatrla počenjanja jezuitov, kakor je njihov glavni organ v tako važnem trenutku. Črni gospodje so bili od nekdaj popolnem zadovoljni, ako je vlada republikanske, ali socialistične liste zatirala. Nikdar nijso bili brez dela, nego so denuncirali in vsigdar ploskali, kadar se je nasprotnemu časnikarstvu krivica godila. Tem čudneje gledajo zdaj, da se tudi z njihovimi listi taista godi, z listi, ki so vsak dan predrznejše grešili na račun „nedotakljivosti“ in „nezmotljivosti“. Sploh pa se potrjuje, kakor smo uže pred nekaterimi dnevi omenili, da je nemška reklamacija prouzročila krizo, ki je francosko vlado speljala z reakcionarnega pota, s pota pogube. To se kaže osobito v tem, ker se je Damoklejev meč du Templeve interpelacije sklatil iznad glav ministrov.

Nadškof **Ledochowski** v „Kurijeru Pozn.“ zopet razgláša protest. On zagotavlja, da ga niti žuganje, niti kazen ne bo

spravila od njegovih škofovskih dolžnosti, da tudi nikdar ne bo pripomogel, da bi se država, kateri je na zemlji le določen krog delovanja odločen, v čisto duhovne in cerkvene zadeve mešala. Se ve da, samo cerkveni nosovi se smejo kamor si bodi utikati!

Dopisi.

Od sv. Lenarta v slovenskih Goricah 20. jan. [Izv. dop.] Mariborski „Slov. Gospodar“ donaša v 3. št. od dne 15. t. m. članek, v katerem se nad tukajšnjo šolo jezi, učitelja, „bürgermajstra“ in „kütharico“ na svoj navadni način napada. Da mu je izraz „kütharica“ tako všeč, to se kar ne čudimo, kajti po njegovih krogih je to glavna oseba, — da pa list, katerega poklic je „ljudstvu v poduk“, nema boljših podukov donášati, nego na šolo in šolske podpornike zabavljati, to je več kot žalostno.

Napravili smo namreč pri nas o božiči za uboge šolarje jaslice, in pri tej priložnosti darov nad sto goldinarjev vrednosti razdelili. Nekateri so šolskih knjig, drugi potrebnih oblek itd. dobili. Vsak otrok je nekaj dobil, nekateri nad 2 goldinarja vrednosti. Laže torej oni, ki trdi, da nekateri ničesar dobili nijso in drugi le za 5 krajcarjev vrednosti. — Spodtika se dopisnik nad tem, dá je bil novoizvoljeni občinski predstojnik dr. Jug navzoč, in da so otroci gospe, ki je darove delila, roko poljubovali. — Da je bil dr. Jug pri svečanosti, to je bila sama njegova dolžnost kot namestnika predsednikovega v okrajnem šolskem svetovalstvu. Nij pa res, da bi bili otroci gospe H. roko poljubovali. Pa če bi jo bili, ali je to sramota? Nij li baš vaša kasta ta tribut vselej sebi zahtevala? Da se nij še več darov razdelilo, temu je le to krivo, da tukajšnja duhovščina s privrženci vred k tej svečanosti ničesar darovala nij, misleča, da kdor sam je, le ta se odebeli.

Se ve da je ložej in „bogu bolj dopadljivo“, klerikalne, t. j. lažnjive dopise pisariti, ljudstvo hujskati, nemir in prepire sejati, nego dobrih del se udeleževati.

Očitajte nam, da se otroci v šoli nič prida ne učé, da se pretepajo itd. — Če so otroci poredni, je pri nas večidel duhovščina kriva, katere naloga je moralna izreza mladine, ne pa dá bi otroke le k nepokorščini spodbujali in jim učitelje kot „brezverske“

hudobneže naslikavali. Je-li po takem pohujšljivem djanji in ravnanji katehetov, učitelju mogoče, svojo nalogo dovrševati? Zahtevate-li od učitelja, da to v izreji popravlja, kar vi pokvarjate? — Naš gospod katehet ima navado, iz veroznanske ure izostajati ali pa prepozno dohajati, ker se mu včasih bolj prijetno zdi pri vrčku piva sedeti, nego v šoli podučevati; potem pa toži, da je v šoli vpljiv izgubil, in grdi učitelje, ki svojo težavno dolžnost zvesto spolnujejo.

Starše in reditelje tukajšnjih šolarjev pa prosimo, naj sami hodijo v šolo gledat, in videli bodo, kako se otroci podučujejo, in svesti smo si, da bodo z našim delovanjem zadovoljni — naj pa ne verjamejo lažnjivcem, naj bodo iz katerega koli stanú hočejo.

Iz Trsta 17. jan. [Izv. dopis.] (Tržaški deželni zbor.) Zabilježiti moram posebno burno sejo tržaškega deželnega zbora 16. t. m., katera je deloma tudi presegala meje dostojnosti parlamentarizma. — Prebral se je brzojav ministerstva, v katerem vелеva, naj se deželni zbor 19. januarja zapre. Potem Goracuchi stavi predlog, naj se veronauk v ljudskih in srednjih šolah odstrani, in naj se potem ta sklep ministerstvu v potrjenje predloži, da bi ga cno rešilo na ustavnem potu. Poslanec iz slov. okolice dr. Lozer poprime besedo ter pobija predlog predgovornikov in predlaga, naj se o tem predlogu na dnevni red preide. — Baron Pascotini podpira Lozerjev predlog ter pojasnuje dalje, da veronauk nij noben poseben privilegij katoliške cerkve, da v vsakej provinci je veronauk po različnosti ver enako uveden, kakor je ena ali druga vera v večini. Dr. Luzato govori, da je ta sklep uže veljaven od poprejšnjega deželnega zbora, da je modernemu času primeren, da se torej upa, da ga bo sl. deželni zbor zopet potrdil. — Dr. Fraelich govori tudi za predlog. — Poslanec Goracuchi sklene, naj se predlog dveh predgovornikov sprejme in potrdi. Pri glasovanju se sprejme predlog z veliko večino, in predlog dr. Lozerjev pade. — Druga točka, jako zanimiva, preide na dnevni red: sprememba mestnih statuten zastran volitve.

Baron Pascotini obžaluje, da se je ta jako važna reč še le 48 ur pred zborovanjem dotičnim poslancem predložila, da je jako teško v tako malem času pretehtati in resno preudariti stvar, posebno pa novoizvoljenim poslancem. Poudarja dalje, da ker se uže de-

nico! Trudim se nezmerno, da bi ga nadomestil, in to je, zagotavljam Vas, jako težavna naloga. Obnesel se je predobro pri njej. In s tem mi jo je pokvaril.“ —

„Ponavljam Vam, odgovori mu gospod, da sem čestokrat videl gospoda in gospo Dolinji na njegovej vili v departementu obiskem.“

„Krasna vila!“

„Nijste-li bili nikdar tam?“

„Ne.“

„To mi je razumljivo.“

Zastor se je vzdignil. Nov svet se odpre očesu „druzega moža“; sigurno stopaje je hitel od sledu do sledu. Malo pozneje je šel na potovanje izgovarjaje se, da mora nagloma oditi zaradi neke zelo važne zadeve. —

„Zadeva, katero mi prikrivaš?“ kriči gospa de Mersaint. „Gospod Dolinji nij imel skrivnosti pred menoj!“

Ko se vrne, najde svojo gospo zelo slabe volje. „Želiš-li mir napraviti“, ogovori ga.

„S katerimi pogoji?“

„Spremi me v toplice, najrajše v badenske; gospod Dolinji je večkrat z menoj v Baden potoval.“

„Če nijsi poletja v svoji krasni vili prebila?“

„O, bila bi tako rada na deželi!“

„Ej, dobro! hočem te tja peljati. S tem sem te hotel iznenaditi. Hajd, vsediva se v voz in odpotujva!“

„Je-li to daleč?“

„Bodeš uže videla.“

Osupnenost gospe de Mersaint je bila v resnici velika, ko je prišla v svojo staro vilo v departementu obiskem.

„Jaz sem jo kupil“, jej déje Ljuboslav, i s zadovoljstvom te vpeljem tukaj, ker uže veš, da ti vso srečo želim nadaljevati,

podariti ti vse prijetnosti, s katerimi te je osrečeval Dolinji, in ker si mi ti sama vrsto mojih dolžnosti objavila v tem-le sestavku.“

„V sestavku, mi praviš?“

„To-le je vseskozi tvoja roka pisala. Lej! Nasvet ločitve od gospod Dolinji, podpiran na grdo ravnanje, na psovanja, s katerimi te je gospod Dolinji otvoroval. Njegova smrt je tožbo uničila, ravno ko se je imela javno pred sodnijo obravnavati. Videl sem tvojega zagovornika; on sam mi je podal v last te-le pisma.“ —

Gospa de Mersaint povesi glavo, in pošast — zgine na veke.

V Pariz prišedši povabil je Ljuboslav Miroslava v hišo, i ta mu reče pomenljivo: „Tu imaš celo skrivnost. Mora se vselej vedeti, koga se ima poslušati.“ —

Posl. R. Pukelj.

želni zbor v dveh dneh zaključi, naj bi se ta točka odložila za prihodnjo sesijo.

Zdaj se oglasi strah teržaškega deželnega zbora, znani Slovenožerec Hermet, ter hoče dokazati, da predlog Pascotinijev nij dostojen, da v mestnem arhivu se nahajajo vsi dokumenti, katere imajo poslanci dosta prilike pretehtati in pretresati, da tu torej nij treba pomislekov.

Nato strupeno udriha in napada spoštovanega barona Pascotinja, za kar mu galerija (obstoječ ta večer iz pravega izmečka v Trstu, ker bili so baje neki fakini komandiranti) ploska in hvalo upije. Bar. Pascotini srčno in hladnokrvno odgovori, ter dobro pobije z razlogi kričarja Hermeta, naglaševaje, da si ne dá imponirati od galerije.

Po Hermetu provocirani škandal in hrup na galeriji je dosegel take dimenzije, da je prekoračil daleč meje parlamentarnega reda. Ali deželni glavar dr. Augeli nij skrbel pravni za red in nij dostojno zavrnil narejenega hrupa. Vladni komisar je zastoj čakal kakkega postopanja od strani glavarja, ko je bilo bolj podobno volovskemu semnju, nego zboru modernega parlamenta.

G. Ciotta in dr. Basegio protestirata proti takemu ravnanju g. Hermeta, ko se še govoriti nij moglo vsled snrovih napadov in razuzdanosti galerije. Basegio pravi: „Dežela hoče imeti od svojih poslancev zdatno prepričanje, da poslance z vestjo in pravično teško nalogo opravlja, nikdar pa se slepo, ko čeda ovac ne bodo pustili voditi pretiranim fanatičnim rogoviležem.“ Med tem je hrup čez mejo prekipel. — Predsednik kliče po imenu poslance, da bi rezultat glasovanja dosegel. Toda nij jih bilo več navzočih kot 45. In ko se je še 14 poslancev izjavilo, da ne glasujejo, ter so tudi ob enem brž dvorano zastustili, morala se je seja končati, in predlog o spremembi mestnih statutow v tem obziru, da bi se pravica voliti onim odvzela, kateri davke plačujejo in po državni postavi volilno pravico uživajo, ako ravno nijso v Trstu rojeni, je šla po Adriji, upajmo da za vselej.

V Cislejtaniji je tržaški deželni zbor edini, kateri je na visoko stopinjo italijanske arogance priplezal in to vsled laškega rovanja in vsled tuje propagande, za katero pa je c. kr. vlada popolnem gluha in skoraj sramotno je istino poročati. Zaključek deželnega zbora, kateri bi moral v ponedeljek 19. biti, je obetal zopet kaj burnega in viharnega, toda baš zdaj je došel iz Beča od ministerstva na namestništvo brzoglav, da je deželni zbor tržaški vsled višjega povelja uže 18. t. m. zaključen.

Domače stvari.

— (Kranjski c. k. deželni predsednik), grof Aleksander Auersperg, odide te dni zaradi svoje bolezni za nekoliko časa v Gorico. Namestoval ga bode za ta čas knez Lotar Metternich.

— (Porotne obravnave) v okrožji c. kr. višje sodnije graške se bodo začele v začetku ali sredi meseca marca. Pri dež. sodniji v Ljubljani bode pri teh obravnava predsedoval ljublj. dež. sodnije predsednik Lušin, namestnik mu bode višje sodnije svetnik J. Kaprec; v Celji predsednik pl. Vest, namestnik svetnik Stiger; v Novem mestu predsednik višje dež. sodnije svetnik J. Heinricher, namestnik dr. A.

Vojska; v Celovci predsednik pl. Schulheim, namestnik višje sodnije svetnik K. Glas.

— (Ljubljanskim dijakom.) Ker so se ljubljanskim dijakom zaradi nemilih okoliščin počitnice zopet na nedoločen čas podaljšale, zdi se mi ugodno trenotje, opomniti jih, naj si dolgi čas kratijo z zapisovanjem narodnih pesmi, pripovedek in pravljic. Sicer so naši časopisi uže mnogokrat slovenske dijake sploh k takemu nabiranju spodbujali, pa vselej brez uspeha, zato ker se je to zgodilo navadno v neugodnem času, o velikih počitnicah, kadar niti kmetijski ljudje nemajo časa pripovedovati, niti dijaki veselja poslušati in zapisovati. Sedanji zimski čas pa družji kmeta in dijaka v topli izbi in sedanja domača opravila še po starodavni šegi spodbujajo k petju in pripovedovanju: kako lepa prilika tedaj dijakom, to zapisovati, kar slišijo, in s tem sebi prijetno opravilo dajati, ob enem pa tudi domači literaturi koristiti. Kdor o važnosti nabiranja narodnega literarnega blaga nij prepričan, naj se le spomni tako slavnih mož, kakoršni so bili Jakob in Wilhelm Grimm, V. Št. Karadžić i. dr., ki so marljivo nabirali proizvode narodne domišljije in pameti. Ali treba je vse vestno in natančno zapisovati, brez vsakega dostavka, brez vsake spremembe, prav tako, kakor se je slišalo, tedaj tudi z vsemi posebnostimi v dotičnem kraji navadnega govora. Tudi naj zapisovalec vsaki pesmi ali pripovedki pristavi, kje da jo je slišal. Brez te vestnosti in natančnosti je trud nabiranja zastoj. Nabrano blago naj se pošlje slovenskemu pisateljskemu društvu, ali če se rajše hoče, tajništvu „Matiče“, katera literarno blago te vrste skupaj spravlja.

P—k.

— (Okrajni zastop v Sevnici), ki ima med soboj dve tretjini narodnjakov, je 21. t. m. za načelnika izvolil gosp. Smerekarja v Sevnici, za namestnika pa gosp. Alojzija Lenčeka na Blancici.

— (Z Dolenjskega) se nam piše: Zaradi živinske kuge, se je med družimi ukazi razglasil tudi ta, da nihče ne sme preko kužne meje v kožuho i. t. d. Ta ukaz pa nij zadrževal nekega c. k. okrajnega glavarja — hudomušni ljudje trdijo da je bil Chorinsky iz Krškega, peljati se preko Krke in sicer v toliko toplem kolikor kosmatem kožuho. A vojaška straža ga baje ustavi in mu gledé na to, da so postave in ukazi za vse enako veljavni, od vzame kožuho, da mora ubogi okrajni glavar dalje v mrazu potovati. In kaki so bili nasledki tega potovanja brez kožuha? vpraša radovedni bralec. Gotovo hud nahod in kašelj g. glavarja? Kaj še! Ampak takoj drugi dan se je sklicevalo, da je zopet dovoljeno se voziti in hoditi v še tako kosmatih kožuhih.

— (Ponarejen denar.) 4. t. m. je v Svuru v mokronoškem okraji čisto tuj mož od Franceta Bana kupil žebico za 100 gld., in mu jo je z desetimi desetaki plačal. Kupec se je takoj odpeljal. Bil je zastavljenega života, okroglega, debelega in bledega obraza, brez brade in močno kozav. Govoril je po gorenjsko.

Tuji.

22. januarja:

Pri Elefantu: Vidmar iz Podkrajja. — Vogel iz Štajerskega. — Schirmayer iz Dunaja. Pri Matiču: Hoffmann iz Pešte. — Peyerle

iz Trsta. — Fichner, Kartin, Reiter iz Dunaja. — Keglvič iz Trsta. — Kleinberger iz Grada. — Reichl iz Dunaja.

Pri Zamoren: Kovačič iz Blok. — Schmirkaas iz Moderndorfa. — Akerman iz Švice. — Gross iz Grada.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanju ne čitati niti pisati; moji živeci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obuposti sem Vašo Revalescière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescière zasluži največ hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzimat. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchateau (Vogesen),

23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji po nasvetu prijatelja, Revalescière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere

Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlja.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradi bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 23. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50	"
1860 drž. posojilo	106	50	"
Akcije narodne banke	989	—	"
Kreditne akcije	240	75	"
London	113	35	"
Napol.	9	4	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	107	90	"

Poštenih starišev, zvestega, pet-najstletnega

fanta,

ki slovensko in nemško zna, vzamem takoj za učenca v mojo štacuno, specerijskega in materialnega blaga.

V Celji januarja meseca 1874.

(3—4) *France Kapus.*

Razglas.

Ker je dolžnost gosposke ostro čuvati, da se slabo in tedaj zdravju škodljivo meso ne prodaja, je mestni magistrat vnovič naj-natančneje ogled vseh za klanje odločenih živali v javnih in domačih klavnicah, živih in zaklanih, kakor tudi skrbno ogledovanje vpeljanega, in v mesnicah in prodajalnicah razstavljenega mesa zapovedal.

Ker bo pa natančna izvršitev tega za-rad splošne varnosti tako potrebnega ogleda mnogo stroškov prizadela, se je mestni zbor pravice, njemu v deželni postavi od 3. decembra 1868, št. 17 dane, poslužil in v svojih sejah 29. decembra 1873 in 20. januarja 1874 sklenil, za ogledovanje mesa takse vpeljati, in to od 1. februarja 1874 naprej pobirati.

Po tem sklepu mora tedaj od 1. febru-
arja 1874 naprej vsak mesar, klavec in ži-
vinski kupovalec

- vsak čas in na vsakem kraju ogled klavne živine, žive in zaklane kakor tudi samega mesa brez ugovora dovoliti;
- služabnikom ljubljanskega daca, ki bodo

te takse ob enim z dozdanim plačilom pobirali, še naslednje ogledne takse pla-
čati, namreč:

- od vsakega goveda 30 kr.
- od vsakega tukaj zaklanega, ali že zaklanega upeljanega teleta in prešiča 20 "
- od vsakega tukaj zaklanega, ali že zaklanega upeljanega ovna, kozla, kostruna, jagnjeta, koz-
lička, ovce in koze 10 "

Kot transito uplačana ogledna taksa se bo pri izstopu vrnila.

Služabniki ljubljanskega daca imajo pa pravico, kraje, koder se živina kolje in pro-
daja, vsak čas pregledavati in terjati, da se plačilo ogledne takse od navzočne živine do-
kaže.

Te zapovedi se morajo natančno spol-
novati, sicer bi se po okoliščinah ali meso konfisciralo, ali bi se pa proti prestopniku po cesarski postavi od 20. aprila 1854 ka-
zensko postopalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 20. januarja 1874.

Župan:

Deschmann.

(18—1)

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepiti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, dokaz najstrogejše solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cvetličami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vbogo in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljša delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zahtiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z klju-
čem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in ga-
rantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, me-
daljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalčnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoirna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla in v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato veri-
žico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronome-
terna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejša emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 ru-
binov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medal-
jonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoirna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoirna ura z dvojnimi po-
krovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoirna ura s kristalnim steklom, 105 in
115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom
in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1¹/₂, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje. Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(284—9)

Pravi Wilhelmov

antiartritični antirevmatični
čaj za čiščenje krvi.
(čisti krv zoper protin in revmatizem)

je kot
zimsko zdravljenje

edino gotovo zdravilno krv čisteče sredstvo,

S privoljenjem
c. k. dvorne pi-
sarne valed
sklepa na Dunaji
7. dec. 1868.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
„Evrope“

Valed Nj. Vel.
Najvišjega po-
volja zoper pon-
rejenje zavaro-
vano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljšim uspehom upotrebljavano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po notranjem upotrebljanju vse nečiste za bolezni nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, rev-
matizma, otročjih žil in zastaranih, trdovrat-
nih bolezni, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spuščajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali po licu, lišajev, sifilitič-
nih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagnjetenji jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatanci, silnem bolenji po čut-
nicah, kitah in udih, potem pri tisanju v že-
lodec, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, mo-
čenji, moškem oslavljenju, toku pri žlezah itd.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladeče sredstvo, ki razstopi in žene scavnice. Celi kup spri-
čeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se terjane zastoj dopošljajo, spričujejo res-
ničnost zgorej navedenih razlogov.

V dokaz rečenega navedemo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Franc Wilhelmu, lekarju
v Neunkirchen!

Bottusani, v Moldavi, 25. marca 1873.

Dvakrat sem že dal od tretje roke Va-
šega slovitega Wilhelmovega antiartritičnega
antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi prinesiti
in ker je ta pri mojih prijateljih jako ugoden
uspeh imel, obračam se sedaj naravnost do
Vas s prošnjo, da mi takoj pošijete deset za-
vitkov, za katere sledi znesek 10 gld. v pri-
logi. S spoštovanjem udani

Ludvik pl. Mazyki,
c. k. avst. oger. vicekonzul.

(335—4)

Gospodu Franc Wilhelmu, lekarju
v Neunkirchen!

Hollenstein, 31. marca 1873.

Sprejmite mojo najtoplejšo in prisrčnejšo
zahvalo za naglo poslanje Vašega Wilhelmo-
vega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za
čiščenje krvi.

Jaz sem ga večidel sam porabil, nekaj
tudi svojim prijateljem in znancem dal.

Vsi tisti, ki rabijo Vaš Vilhelmov antiar-
tritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi,
so me prosili in mi naročili, naj Vam njih
izboljšanje naznanim, in Vam najlepšo hvalo
izrečem. Posebno pri meni kaže uživanje Va-
šega čaja veseli uspeh; moja protinska bolezen
je kljubovala do sedaj vsakemu zdravljenju
skozi blizu 28 let, po vednem uživanju 8 za-
vitkov Vašega Vilhelmovega antiartritičnega
antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi je
moja bolezen izginila.

Ker vidim, da bi bilo zdaj dobro in zdra-
vilno uživati dalje Vaš Vilhelmov antiartritični
antirevmatični čaj za čiščenje krvi, prosim
uljudno poslati mi zopet dvanajst zavitev
Vilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega
čaja za čiščenje krvi, za katerega znesek pri-
denem. Z vsem spoštovanjem hvaležni

Jan. Unterleutner, posestnik.

Gosp. Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchen!
M. Schönberg, 5. maja 1873.

Prosim Vas, pošijete mi zopet blagovoljno
po poštnem povzetju 2 ducenta zavitev Va-
šega izvrstnega Vilhelmovega antiartritičnega
antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi. S po-
sebnim spoštovanjem Vašej blagorodnosti udani

J. pl. Fröhlich, oberst v penziji.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Vilhelmov antiartritični antirevma-
tični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve
mednarodne fabrikacije Vilhelmovega antiar-
tritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje
krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po-
časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen,
po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom
v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in
zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi
Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za
čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri
Alois Quandestu; v Celji Baumbachovi le-
karni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju;
v Lonceu na Štaj. pri L. Müllerju, lek.; v
Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri
dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradci pri J.
Kallgaritschu, lek.; v Ljubljani P. Lassnik.